

Školegijum

Sarajevo

Bosna i Hercegovina

PREDMET: Prijava na konkurs

TEMA: Kako izabrana pripovijetka Šukrije Pandže
može doprinijeti postizanju ishoda nastave
književnosti

(priprema za čas)

Brčko, 28.7.2018.

Kandidat

Sanela Bešić-Mujanović

METODIČKA PRIPREMA

Škola	Prva osnovna škola Brčko
Razred	Šesti (VI)
Predmet	Bosanski jezik i književnost
Nastavna jedinica	Moji učitelji, Šukrija Pandžo
Oblast	Čitanje: Književnost
Komponenta	Ishodi učenja za književne tekstove
Ishodi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pažljivo čita tekst u cilju razumijevanja i donošenja logičkih zaključaka 2. Prepoznaje i objašnjava ključne ideje teksta i njihove razrade; rezimira ključne ideje na osnovu detalja koji ih dokazuju 3. Analizira likove, događaje i ideje, te njihove međusobne odnose u tekstu
Kriteriji uspješnosti	<p>Samostalnost u radu (odgovorno pristupanje zadacima, sposobnost uočavanja i nuđenja rješenja za postavljene zadatke, kreativnost i inovativnost u radu)</p> <p>-Učestvovanje u timskom radu (poštovanje vremenskog okvira, vještine usmenog i pismenog izražavanja, motivisanje saradnika u timu, odgovoran odnos prema postavljenim zadacima)</p> <p>-Spremnost na promjene (spretnost u pregovaranju, argumentovana odbrana stavova)</p>
Međupredmetna korelacija	Životne vještine i stavovi / Demoratija i ljudska prava (Teme: Autoritet, Predrasude i stereotipi)
Unutarpredmetna korelacija	Kultura izražavanja Medijska kultura
Resursi	„Moji učitelji“, Šukrija Pandžo; kartice za podjelu u grupe; nastavni listići za individualni rad; multimedijalni projektor; odlomci filma „Šešir profesora Koste Vujića“; obrasci za vršnjačko ocjenjivanje i evaulaciju časa
Vrijeme	Dva školska časa (90 minuita)

Tok časa

1. čas

EVOKACIJA (10 min.)

- Najava nastavne jedinice.
- Podsjećanje na „susret“ sa Šukrijom Pandžom u nižim razredima i s pjesmom „List na putu“ (poslušati audio zapis te kratke pjesme).
Pjesma „List na putu“ i priča/pripovijetka „Moji učitelji“ sadrže dodirne tačke koje se ogledaju u ... (dopustiti učenicima da dovrše misao). Očekivani odgovori su: empatija (djevojčica i list; dječak i slijepi Salkan), emocionalnost (djevojčica i dječak izražavaju svoje emocije suzama).
- Obrazloženje **kriterija uspješnosti** (istaknuti ih na vidno mjesto) koji će pomoći učenicima u fazi **vršnjačkog ocjenjivanja**.

RAZUMIJEVANJE ZNAČENJA (25 min.)

- Objašnjenje načina rada u **fazi razumijevanje značenja** (RWCT tehnika, Slagalice I)
 - razgovor u matičnoj grupi, odlazak u ekspertne grupe, povratak u matičnu grupu i priprema grupne prezentacije i **fazi refleksije** (prezentacija grupnog rada) na prvom času.
- Podjela učenika u 4 grupe po pet članova. Svaki učenik u grupi izvlači papirić s brojem. Svaki broj ima svoj zadatak.

Zadaci za rad u grupi nalaze se u Priogu 1.

1. **Opiši** dječakove učitelje (fizički izgled, psihičke osobine, odnos s drugima)
2. **Poveži** ovo djelo s vlastitim životom (tvoji učitelji, tvoja osjećanja, tvoj način suprotstavljanja mišljenjima s kojima se ne slažeš)
3. **Uporedi** dječakove učitelje pomoću Venovog dijagrama
4. **Raščlani** djelo prema tome kako su se mijenjale dječakove spoznaje/doživljaji ljudi i situacija
5. **Primijeni** za budućnost ono što si naučio iz ovog djela.

OČEKIVANI ODGOVORI nalaze se u **Prilogu 2**.

REFLEKSIJA (10 min.)

- Zbog vremenskog ograničenja jedna grupa prezentuje svoj rad. Ostali dopunjavaju, postavljaju pitanja, proturječe.

2. čas

EVOKACIJA (10 do 12 min.)

- Ukoliko je ostalo nedoumica ili neko od učenika želi da kaže svoje mišljenje, omogućiti mu.
- Rad nastavljamo gledajući odlomke iz filma „Šešir profesora Koste Vujića“
<https://www.youtube.com/watch?v=Te9s3xcF1sE>
(od 00:51:15 do 00:55:10)
- Nakon odgledanog odlomka učenici iznose mišljenje o profesoru.
(očekivani odgovori: strog, ljut, grub...; razuman, brižan...)
Koje dokaze imate za svoje mišljenje?
- Pogledajmo još o profesoru Kosti Vujiću (od 00:59:50 do 01:01:12 ; od 01:38:00 do 01:39:40; od 01:46:05 do 01:47:13)
Šta sad mislite o profesoru? Koliko se vaše mišljenje promijenilo? Kojim dokazima biste potkrijepili svoje mišljenje?
- Neki od nas su imali predrasude o prof.Vujiću na osnovu prvog odlomka? Šta su predrasude?
To je mišljenje, tj.sud o nečemu što dovoljno ne poznajemo; mišljenje koje donosimo a da nismo iskusili. Od pojednostavljene i iskrivljene mentalne slike (stereotipa) nastaju predrasude.
Evo nekih stereotipa o nastavnicima:
 1. Tri su razloga da postaneš učitelj: juni, juli, august.
 2. Ne ocjenjuju pravedno (ne voli me; subjektivan je...)
 3. Misle da im je teže nego učenicima
- Slažete li se s ovim? Zašto?

RAZUMIJEVANJE ZNAČENJA (20 min.)

- Povežimo odlomke filma i sadržaj priče s vašim doživljajima. Dječak se suočava s predrasudama i donosi vlastiti sud o ljudima i događajima. Gdje ste u djelu to uočili? Kako vi donosite mišljenje o drugima? Kako ste vi formirali svoje mišljenje o profesoru Vujiću?

- Zauzmite stav prema stanovnicima sela. Kakav je njihov socijalni status? Na osnovu čega to zaključujete? Šta majka daje sinu kada prvi dan kreće u školu? Zašto? Na koje načine stanovnici sela pokušavaju utoliti glad? Kako opisani likovi stanovnika sela doživljavaju učitelje? Koje predrasude imaju o njima? Odakle te predrasude? Povežite predrasude s mentalnim stavovima seljana. (Uzmimo u obzir da razlikujemo mentalne stavove koji se ne mijenjaju i mentalne stavove koji se razvijaju. Zašto se mentalni stavovi dječakovih komšija ne razvijaju? Šta ih ometa u tome?)
- Povežite dječakov strah od grupe dječaka čije postupke ne opravdava. Koliko ga u tom suprotstavljanju sputavaju predrasude?
- Na koji način pisac utiče na nas? Na koji način razvija našu empatiju i utiče na naše mentalne stavove?

REFLEKSIJA (10 min.)

Učenici se međusobno ocjenjuju u skladu s kriterijima uspješnosti (Prilog 3) i ocjenjuju časa (Prilog 4).

Prilog 1.

3. Uporedi dječakove učitelje pomoću Venovog dijagrama

4. Raščlani djelo prema tome kako su se mijenjale dječakove spoznaje/doživljaji ljudi i situacija. Nek ti u tome pomognu navedena pitanja.

(Koji događaj je obilježio njegov školski život i njegovo viđenje/doživljaj njegovih učitelja? S kojim emocijama se dječak sjeća svojih učitelja? Zašto? Dječak se suočava s predrasudama i donosi vlastiti sud o ljudima/učiteljima i događajima.

Obrazloži.

Poveži dječakov strah od grupe dječaka čije postupke ne opravdava s vlastitim iskustvima i zaključi zašto događanja proživljava u sebi, ne dijeleći ih s drugima.

5. Primijeni za budućnost ono što si naučio iz ovog djela. Nek ti u ovome pomognu sljedeće sugestije.

(Kako se treba odnositi prema ljudima i njihovim postupcima sa kojima se slažemo i ne slažemo? Na koji način treba iskazivati vlastito mišljenje i stavove? Kako kod djece razvijati empatiju i moralne vrijednosti?)

Prilog 2.

1. Opis prvog učitelja:

Učitelj je 20 godina proveo u selu. Kad se odselio u rodno mjesto, sa sobom je poveo svojih šest sinova, a ostavio stabla jabuka koje je posadio, kruške, šljive, bor, jasen, trešnje, ribizle, aleje posute šljunkom, strehu nad ulazom. Učitelj je bio vrijedan, radan, težio je uspostavljnju reda; uređivao je ambijent u kojem je živio i tako davao primjer drugima; bio je strog, ali pravedan. Bio je dalekovidan – pripremao se za nadolazeće zlo vrijeme i tako pomagao drugima.

Učitelj je: vrijedan, strog, pravedan, human, pedantan...

Učitelj u slobodno vrijeme (viđen izdaleka)	Učitelj u školi (viđen izbliza)
Nosi rakitov prut (govorilo se).	Šipka u ruci (rakitova).
U školskoj bašti malom testerom reže suhe grane i grančice s voćaka.	Žučkasti brižljivo zavinuti brkovi na mršavom licu, tačno razdijeljena kosa na glavi i lanac od sata preko prsluka.
Vraća se iz šume s lovačkom puškom preko leđa i ubijenim zecom u ruci.	Pravilan govor.
	Namrgođen i ljut; ruke mu se tresle, a oči svjetlucale čudno.
	Tanka šipka zabjelasala je u zamahu.

Opis drugog učitelja

Drugi učitelj je stariji, blag, suosjećajan, pažljiv, strpljiv...

Učenici od novog učitelja očekuju...	A novi učitelj...
Mlađe lice, brkovi.	Star, bez brkova.
Kazne šibom.	Odbacuje kažnjavanje šibom spalivši pruteve svog prethodnika. Za pokazivanje na zemljovidu koristi metar.
Više učenja „bespotrebnog“.	Uči ih da lijepo pjevaju i rado pjeva s njima. Mnogo toga ih je naučio prižajući im ljubav i pažnju. Poklanja im na rastanku po sitnicu.

2. Očekujem samostalnost i kreativnost posebno kod povezivanja s vršnjačkim nasiljem.
3. Uporedi dječakove učitelje pomoću Venovog dijagrama.

Prvi učitelj	Zajedničko	Drugi učitelj
STROG ENERGIČAN IMPULSIVAN	PEDAGOZI VOLE DJECU (RAZLIČITO ISKAZUJU TU LJUBAV)	BLAG SPOR SMIREN

4. Dječak u strahu kreće u školu. Sluša o učitelju i posmatra ga izdaleka. Dječiji nestašluk i igra sa Salkanom pokazuju učiteljeve stavove i dječak mijenja svoje mišljenje o učitelju. Smatra ga pravednim i ne opravdava vršnjačko poigravanje sa Salkanom. Uvjeren u učiteljevu pravednost i posvećenost u životu i radu, na svoj način, suprotstavlja se neopravdanom mišljenju seljana. Pisac se sa sjetom sjeća svojih učitelja, njihovih pogleda, osmijeha i prijekora. Kao odraslom čovjeku mnogo su mu jasniji njihovi postupci, iako ih je razumijevao i kao mali.
5. Iz ovog djela mnogo može da se nauči: ljude i događaje kritički treba promatrati, a zatim zauzimati stavove i argumentovano ih braniti; odmalena kod djece treba razvijati suosjećajnost prema svim ljudima, i ličnim postupcima davati im primjere pravednosti, humanosti, moralnosti.

VRŠNJAČKO OCJENJIVANJE NA NIVOU GRUPE

GRUPA: 1.				
Ime i prezime učenika	Samostalnost u radu	Timski rad	Spremnost na promjene	ZAKLJUČNA OCJENA
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

VRŠNJAČKO OCJENJIVANJE NA NIVOU GRUPE

GRUPA: 2.				
Ime i prezime učenika	Samostalnost u radu	Timski rad	Spremnost na promjene	ZAKLJUČNA OCJENA
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

VRŠNJAČKO OCJENJIVANJE NA NIVOU GRUPE

GRUPA: 3.				
Ime i prezime učenika	Samostalnost u radu	Timski rad	Spremnost na promjene	ZAKLJUČNA OCJENA
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

VRŠNJAČKO OCJENJIVANJE NA NIVOU GRUPE

GRUPA: 4.				
Ime i prezime učenika	Samostalnost u radu	Timski rad	Spremnost na promjene	ZAKLJUČNA OCJENA
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

EVALUACIJSKI LIST ZA OCJENU ČASA

1. Zaokruži slovo ispred odgovora koji se odnosi na tebe.

Tokom rada najviše sam uživao/la u:

- a) pripremnoj fazi (čitanje, dogovor u matičnoj grupi)
 - b) kreativnoj fazi (samostalan rad, rad u matičnoj i ekspetnoj grupi, prezentacija, dijalog, iznošenje vlastitog mišljenja)
 - c) u ocjenjivanju vršnjaka i nastavnice.
2. Ocjenom od 1 do 5 ocijeni rad nastavnice.

a) Nastavnica je davala jasna uputstva za rad.

1 2 3 4 5

b) Nastavnica me motivirala za rad.

1 2 3 4 5

c) Nastavnica me podržavala u radu.

1 2 3 4 5

d) Nastavnica je uspješno vodila čas.

1 2 3 4 5

3. Dopuni.

a) Na času mi se najviše svidjelo. _____

b) Na času mi se nije svidjelo. _____
